

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 240—
pol leta . . . „ 120—
četrt leta . . . „ 60—
za mesec . . . „ 20—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 400—
pol leta . . . „ 200—
četrt leta . . . „ 100—
za mesec . . . „ 35—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:

celoletno . . . 8 dolar.
polletno . . . 4 dolarje
četrtletno . . . 2 dolarja

Novi naročniki naj pošiljajo
naročnino na nakaznici.

Oglas se zaračunava po
porabljenem prostoru in sicer
1 mm visok ter 55 mm
širok prostor za cikli 2 K
za večkrat popust.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 6/1.
Telefon šte. 360. — Upravištvo je na Marijinem trgu
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 1 krono.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži za odgo-
vor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

Demisija Vesničeve vlade. Pogajanja za novo vlado.

Beograd, 14. (Izvirno poročilo.) Po sklepu seje ministrskega sveta se je podal ministrski predsednik dr. Vesnič ob 6. uri popoldne na dvor, kjer je predložil regentu demisijsko celokupno vlado. Regent je demisijo sprejel.

Beograd, 14. dec. (Izvirno poročilo.) Danes popoldne se je sestal ministrski svet, ki se je bavil z notranjimi vprašanji in z demisijsko vlado. Ministrski svet je sklenil, da poda dr. Vesniču ostavko svojega kabineta, ki ga je sestavil pred tremi meseci, ker je izvršil svojo dolžnost. Min. predsednik dr. Vesnič je takoj odšel na dvor ter predložil regentu demisijo vlade. Regent je pooblastil ministrstvo dr. Vesniča, da vodi posle dalje, dokler se ne

sestavi nova vlada. V parlamentarnih krogih se govori, da bo regent poveril sestavo nove vlade g. Nikoli Pašiću, vendar pa menijo, da Pašić ne bo sprejel mandata in da bo novo vlado sestavil g. Stojan Protić.

Beograd, 14. dec. (Izvirno poročilo.) Danes popoldne sta se sestala Nikola Pašić in Liuba Davidović kot pooblaščenca svojih strank, da pričeta pogajanja za sestavo nove vlade. G. Pašić se je razgovarjal tudi z zastopniki jugoslovanske muslimanske organizacije in z dr. Korošcem, g. Davidović pa se bo posvetoval z zemleradniško stranko in ev. s socialisti. Službena pogajanja se začne že v nekoliko dneh, ko se položaj malo razbistri.

Sprememba v deželni vladi.

Uradno se objavlja: Predsednik deželne vlade za Slovenijo dr. Brejc je postal včeraj 13. tm. na ministrskega predsednika dr. Vesniča brzojavko, v kateri mu z ozirom na demisijo ministra za promet dr. Korošca javlja, da dajejo tudi on kot predsednik deželne vlade za Slovenijo, kakor tudi poverjenik za uk in bogočastje dr. Karol Verstovšek, poverjenik za javna dela ing. Dušan Sernec in poverjenik za kmetištvo Jakob Jan svoje mandate na razpolago. Do nadaljnjih odredbe od strani centralne vlade bodo imenovani vodili posle.

Demisija je le naravna posledica sklepa, da preide ljudska stranka v konstituenti v opozicijo. Po beograjskih poročilih je razpravljalo o demisiji že včerajšnji ministrski svet, ki je vzel demisijo poverje-

nikov dr. Brejca, dr. Verstovška, inž. Serneca in Jana na znanje. Vodstvo vladnih poslov je poverilo začasno poverjeniku za notranje zadeve dr. Pitamicu.

Tudi dr. Pitamic je sicer podal svojo demisijo že takoj po dovršenih volitvah, ker je smatral s tem svojo nalogo za izvršeno. Ministrski svet pa ga je kljub temu kot odnosa nevturalca in uradnika v dose-
dani deželni vladi pridržal, dokler se vprašanje ne reši definitivno po sestavi novega ministrstva v Beogradu.

Kakšna bo nova pokrajinska vlada še ni gotovo. Po dosežanih vestih bi se dalo sklepati, da se bo odločila večina prizade-
lih strank za nevtralnno uradniško vlado. Kot predsednika se imenujeta v prvi vrsti dr. Pitamic in dr. Baltić, načelnik v notranjem ministrstvu.

Avstrija bo zahtevala plebiscit v dravski dolini?

Dunaj, 14. dec. (Izvirno poročilo.) »Neues Achttuhr-Abendblatt« javlja: Avstrija bo imela po sprejetem v zvezo narodov kakor vsi drugi člani pravico ona vprašanja, pri katerih meni, da se ji le zgodi krivica, predložiti v odločitev zvezi narodov. Kakor doznavamo od dobro informirane strani, se pripravljajo nota na zvezo narodov, kjer bo avstrijska vlada z ozirom na krivice sanžermenske mirovne pogodbe in na razpoložene med ljudstvom predložila prošnjo, naj se za ona nemška ozemlja Koroške in južne Štajerske, ki so brez plebiscita prišla k Jugoslaviji, dovoli ljudsko glasovanje. Ko se je izvršil plebiscit v Koroški coni A, je plebiscitna komisija v Celovcu dobila od prebivalstva koroške mežiške doline prošnjo, naj se tudi v mežiški dolini dovoli plebiscit, ker je večina prebivalcev proti lastni volji in ne da bi to bili za to vprašali, prišla k Jugoslaviji. To prošnje se takrat niso mogle upoštevati, sedaj pa jih bo zveza narodov proučila. Ljudsko glasovanje se bo zahtevalo za mežiško dolino, za apaško in mariborsko kotlino in za vse ozemlje v

starih štajerskih in koroških mejah, tako, da bi Pohorje tvorilo naravno mejo napram Jugoslaviji. S takim plebiscitom bi bilo omogočeno da pridejo Maribor in druga nemška mesta med Pliberkom. Prevallami in Mariborom k Avstriji. Na teh ozemljih ni za priklonitev k Avstriji samo nemška večina, ampak tudi večini del tamošnjega slovenskega prebivalstva, takozvani »Windische«, ki so že pri koroškem plebiscitu odločili, da so za priklonitev k Avstriji.

»Acht-Uhr-Abendblatt« ne spada sicer med nairesneše dunajske liste ima pa kljub temu intimitne zveze s presbiromem znanega ministrstva. Akoravno torej gorenjih vesti ne smemo vzeti pretragično, je verjetno, da je izšla v sporazumu z vladnimi krogi. Bila bi naj nekak »ballon d'essai«, kakšen utis bi naredilo na evropsko, zlasti pa na jugoslovansko javnost, ako bi avstrijska vlada res tedaj nastopila z zahtevo po reviziji svoje meje napram Jugoslaviji. Menita smo, da je ta namera tako bedasta, da je ni treba niti zavračati. Op. ur.

Masaryk kot posrednik med Jugoslavijo in Bolgarijo.

Praga, 14. dec. (Izvirno poročilo.) »Čas« doznava od člana bolgarske delegacije nastopno: Bolgarski ministrski predsednik Stamboliski je dospel v Prago, da bi naprosil predsednika Masaryka, ki ga smatra za največjo slovaško avtoriteto, naj posreduje med bolgarsko in jugoslovansko vlado. Ministrski predsednik Stamboliski je celo za federacijo z Jugoslavijo. Bolgarija ne zahteva teritorialnih koncesij. Želi samo, da se zalagajo Bolgarom v Jugoslaviji pravico njihovega jezika in vse druge pravice.

ki so v mirovni pogodbi določene za narodnostne manjšine. Stamboliski je prepričan, da ni izključeno bolgarsko - jugoslovansko priateljstvo. Posredovanje Češko-slovaške pa bi se sodelovalo v Sofiji in v Beogradu.

AVTONOMIJA SLOVAŠKE.

Praga, 14. dec. (Izvirno poročilo.) »Lidove Novini« naznanjajo da prevzame v kratkem upravni odbor upravo Slovaške, za čigar predsednika je določen sin predsednika republike Ivan Masaryk.

ŠKOF DR. MAHNIČ UMRL.

Zagreb, 14. dec. (Izvirno poročilo.) Danes zjutraj ob 8. uri je umrl v nadškofski palači po dolgi in težki bolezni krški škof dr. Anton Mahnič. Pogreb se bo vršil v soboto ob 9. uri. Dočasno bo truplo, ki ga bodo balzamirali, izpostavljeno v dvorani nadškofjske palače.

STALIŠČE KLUBOV DO DEMISIJE VLADE.

Beograd, 14. dec. (Izvirno poročilo.) Vest o demisiji vlade je prišla malo nepričakovano, ker se je demisija napovedovala že za konec tedna. Zato parlamentarni klubi danes še niso mogli zavzeti stališča k temu važnemu dogodku. Muslimani izjavljajo da so pripravljeni pod gotovini porokli vstopiti v vlado. Nihove glavne zahteve se tičejo vprašanja avtonomije. Člani Nar. kluba izjavljajo da smatrajo demisijo za preuranjeno. Češ. da situacija ni še toliko razjasnjena da bi bila mogoča sestava močne vlade. Klub se bo pridružil onim strankam ki se bo zavzemal za čim širšo avtonomijo pokrajin.

POSVETOVANJA MED AGRARCI IN RADIČEVCI.

Beograd, 14. dec. (Izvirno poročilo.) Politiki, ki stoe blizu zemleradniške stranke, so pozvali net delegatov Radičeve seliačke stranke iz Zagreba na razgovore. Od teh pet so trije kvalificirani in dva seliaka.

VERIFIKACIJSKI ODBOR.

Beograd, 14. dec. (Izvirno poročilo.) Danes popoldne se je sestal v dvorani konstituantne verifikacijski odbor. Odbor se je konstituiral. Komunisti so glasovali za listo g. Pečica, ki je izvoljen za predsednika z 310 glasovi proti 9, ki so bili odani za radikalca. Za tajnika je izvoljen socialni demokrat dr. Korun. Poročevalec bo poslanec zemleradniške stranke. Nato so se sprejele pritožbe proti volitvam, ki jih je bilo samo deset in katerih so tri že rešene, ker navajanja pritožb ne morejo vplivati na definitivni izid okrožnih volitev. Te pritožbe se tičejo volitev v mostarskem, banjaškem in tuzlanskem okrožju.

KONSTITUIRANJE PARLAMENTARNIH KLUBOV.

Beograd, 14. dec. (Izvirno poročilo.) Radikalni klub je izvolil 20 poslancev, ki bodo vodili strankine zadeve. Socialni demokrate so imeli včeraj sejo, na kateri so se konstituirali. Za predsednika je bil izvoljen Etlbin Kristan, za podpredsednika pa Nedeljko Divljan. Narodni klub je izvolil za predsednika dr. Mate Drinkovića, za podpredsednika prof. Gluro Surmina. Komunistični klub je izvolil samo pet tainikov, in sicer dr. Simo Markovića, Simo Miljućko, Tomševića, Kaslerjevića in Filipovića.

RADIKALEC — PREDSEDNIK KONSTITUANTE.

Beograd, 14. dec. (Izvirno poročilo.) Te dni začne med radikalci in demokrate pogajanja glede volitve predsednika konstituantne. Kakor se govori v radikalnih krogih, bodo demokrate pristali na to, da postane radikalec predsednik konstituantne.

KOMISIJA RIMSKEGA SENATA. JE ODOBRIŁA RAPALLSKO POGODBO.

LDU. Rim, 13. dec. Senatna komisija je odobrila poročilo, ki predlaga ratifikacijo rapalske pogodbe. Danes ali jutri se poročilo predloži senatu.

POLIAKI IN PLEBISCIT.

Varšava, 14. dec. (Izvirno poročilo.) Jutri odide polska delegacija v Rim, da protestira pri papežu proti naredbi kardinala Bertrama, ki zabranjuje polski duhovščini, udeleževati se agitaciji za plebiscit. V isti zadevi je general Haller poslal papežu brzojavko, kjer prosi, naj se kardinalu Bertramu prepoved izdajati naredbe s katerimi se onemogoča polski duhovščini. Izpolniti svoje dolžnosti proti svoji mu narodu.

† Dr. Anton Mahnič.

Zadnja poročila nam prinašajo vest, da je umrl krški škof dr. Anton Mahnič, duševni oče sodobnega katoliškega političnega gibanja med Slovence, duševni začetnik Ljudske stranke.

Mahnič je brez dvoma ena najmarkantnejših osebnosti v zgodovini Slovencev v poslednji dobi. Naj se naša bodočnost razvija kakorkoli, dejstvo ostane, da je Mahnič vtisnil pečat svoje osebnosti, svojega naziranja in svoje volje cel generaciji. Ne sicer generaciji celokupnega naroda, marveč le enega dela, ravno onega dela, ki je vprico posebnih razmer pogrebnih za seboj večino ljudstva. In ta večina je skoraj tri desetletja določala politiko Slovencev, zato moramo priznati Mahniču v zgodovini primerno mesto.

Rodil se je Mahnič 1. 1850 v Stanjelu na Gorškem. Po dovršenih študijah je postal profesor bogoslovja na osrednjem semenišču v Gorici, kjer je ostal, dokler ni odšel kot škof na otok Krk. Kmalu po okupaciji otoka, so ga odvedli Italijani pod pretvezo, da podpira protitalijanski odpor duhovščine in prebivalstva nasilno z otoka in ga držali nad leto dni v internaciji v Italiji. Že bolan se je vrnil letos v Jugoslavijo, se zdravil par mesecev v Krapini, zdaj pa ležal težko bolan v Zagrebu kot gost nadškofa Bauerja. Umrl je brez premoženja.

Nihče ni mislil, kak preokret se začne v javnem življenju, ko je Mahnič 1. 1882 začel publicistično razvijati svoje nazore, ki so zahtevali dosledno uveljavljanje katoliškega verskega stališča v vsakem pogledu, v filozofiji in znanosti, v umetnosti in politiki, skratka v vsem zasednem in javnem delovanju. Celo med

duhovščino samo je imel spočetka mogoč nastop mnogo nasprotnikov, in trajalo je mnogo časa, predno je njegov nazor popolnoma prevladal v konservativnih krogih. Šele 1. 1890 se je ustanovilo v Ljubljani »Katoliško politično društvo«, ki je postalo temelj novi izrazito katoliško-politični stranki. Kar je teoretično zamislil Mahnič, so politično izvajali Sušteršič, Krek, Žitnik, Povše in dr., njih skupno delo je bila naposled mogočna zgradba klerikalne stranke.

In vendar osebna zasluga Mahničeva ni nič drugega kakor to, da je dosegel politično izvedbo ideje, ki zahteva odločujočo veljavo katoličanstva ne le v verskem marveč tudi v vseh panogah posvetnega delovanja. To je prastara katoliška ideja, kakor sta jo do najskrajnejših konsekvenc razvila velika papeža Gregor VII. in Inocenc III. V naši zgodovini se je odigral en kos splošne cerkvenopolitične zgodovine, nič drugega. Da se je mogel, temu ličimo vzroka v civilizacijskem stanju našega ljudstva in v neodpustni pasivnosti naše tedanje inteligence.

Usodno je, da je umrl Mahnič malo po onem znamenitem 28. novembru, ki je skrčil število pristahev njegove misli na dobro tretjino ljudstva. Katoličanstvo kot politična ideja je bilo premagano tolikokrat, kolikorkrat se je povzdignilo do gospodujoče moči; njegova trdnost je enako kratka, kakor drugih političnih smeric.

Morda si bo katoliška stranka nekoč ko opomogla od poraza, bistveno ne. Politični odsev Mahničevega dela ugaša s očetom vred.

NOV RUSKI NAPAD NA POLJSKO?

Varšava, 14. dec. (Izvirno poročilo.) V tujakih vladnih krogih se z vso gotovostjo zatrdjuje, da zbira sovjetsko armadno poveljstvo k novemu napadu na Poljake. Boljševiki so izprva svoje namere skrbno prikrivali, sedaj pa, ko so priprave že skoraj gotove, nastopajo že kar očitno. Na protest poljske vlade proti zbiranju rdečih čet moskovska vlada sploh ni odgovorila. Sedanjí minister v Varšavi je opozoril na rusko nakane in priprave zastopnike zapadnih veleposlaništev na naročil poljskim poslanikom v Londonu, Parizu in Rimu, naj opozore tamkajšnje vlade na novo nevarnost, ki proti Poljski in srednji Evropi sploh.

Stockholm, 14. dec. (Izvirno poročilo.) Kakor javlja poročevalec lista »Daghens Nybeter« iz Helsinkij, zbira boljševiki čete ob estonski meji. Osem divizij je bilo poslanih v Pskov, dve v Gacino, ena pa v Lugo.

PREKI SOD NA MORAVSKEM.

LDU. Brno, 14. dec. Včerajšnji dan in nocojšnji noč sta potekla popolnoma mirno. Podpredsednik politične deželne uprave obvladava sporazumno z višim deželnim sodiščem, da se proklaja preki sod za Veliko Brno in vse občine političnih okrajev okolice Brna, Bozkovic, Goodinga in Trebič. Vsak, kdor po ubavi te naredbe zakrivi zločin hujšanja k nemiru, bo kaznovan s smrtjo. Zbiranje ljudi na cestah je prepovedano. Policijsko ravnanje v Brnu je odredilo, da se morajo iz varnostnih ozirov zapirati zasebne hiše ob osemnajstih in gostilne ob devetnajstih.

FAŠISTI NAPADLI TRŽAŠKE REPUBLIKANCE.

LDU. Gorica, 13. dec. Včeraj so tržaški republikanci napravili izlet v Gorico. Ko so zvečer na kolodvoru čakali na vlak, so fašisti vrgli med nje dve ročni granati, od katerih pa ena ni eksplodirala. Ranjenih je bilo 30 oseb, nekatere hudo. Priče pripovedujejo, da so volaki ki so stali poleg skupine vračajočih se republikancev, opozarjali drug drugega, naj se umaknejo, ker se bodo vrgle bombe.

Radj važnih političnih vestí, ki smo jih prejeli pozno v noč, je moralo danes izostati nadaljevanje romana »Kraljev vitez«.

RAZDELITEV VAGONOV IN LOKOMOTIV.

Beograd, 14. dec. (Izvirno poročilo.) Prometni minister bo v kratkem predložil predlog reparcijske komisije glede razdelitve vagonov parka bivših avstroogrskih državnih železnic. Po tem predlogu dobila Avstrija in Madžarska 150, Jugoslavija pa za vse ozemlje 177 lokomotiv.

STAVKA V AVSTRIJSKI KOVALNICI ZA DENAR.

Dunaj, 14. dec. (Izvirno poročilo.) V državni kovalnici za denar je izbruhnila stavka, ki je političnega značaja. Več krščansko-socialnih delavcev se je branilo plačati prispevke za socialno-demokratsko strokovno organizacijo. Nalvečjo škodo pri tej stavki pa imajo delavci sami, ker je dobila kovalnica naročilo jugoslovanske vlade, čigar izvršitev bi prinesla delavcem povznanje plač. Ker pa mora biti jugoslovansko naročilo izvršeno do gotovega roka, pomenja vsak dan zavlačitve po stavki velikansko škodo za kovalnico. Upajo, da bodo pogajanja kmalu do prinesla sporazum.

HARDING ZA NOVO ZVEZO NARODOV.

LDU. Pariz, 13. dec. Kakor javlja »Chicago Tribune« iz Mariona, menijo v političnih krogih, da bo novoizvoljeni predsednik Harding odposlal v Evropo komisijo, ki se bo pogajala glede ustanovitve nove zveze narodov.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA 14. decembra.

Valute in devize.

Curlh: Berlin 8.60, New York 6.50, London 22.47, Pariz 37.65, Milan 22.35, Praga 7.25, Zagreb 4.40, Budimpešta 1.25, Dunaj 1.65, avstrij, krona 1.05.

Dunaj: Zagreb 399.50—404.50, Budimpešta 99.50—101.50, Praga 734.50—739.50, Varšava 101.75—103.75, češke krome 745.50—755.50, dinarji 1590—1610.

Praga: dinarji 220, marke 119.25, švic, franki 1374.50, lire 306, franc, franki 521, funti 307, dolarji 88, avstrij, krona 13.70, poljske marke 14.25.

Zagreb: dolarji 148.50—149.50, avstr. krona 28—28.50, franc, franki 865—880, nemške marke 202—203, leji 200—205, ital, lire 515—522, levi 150—160, angleški funti 490—510, češkoslov, krona 165.

Konstituante druga seja.

Beograd, 13. dec.

Drugi predhodni sestanku konstituante so prisostvovali vsi ministri. Otvoril ga je ob 16.30. začasni predsednik g. Pašić z nagovorom: Gospoda! po členu 3. začasne poslovnice se ima na drugem sestanku vršiti verifikacijski odsek 20 članov. Zato je treba da vse skupine če je mogoče, sestavijo sporazumno isto. Nato je zahteval besedo komunist dr. Marković. Začasni tajnik dr. Perić je čital imena prisotnih članov, nakar je izjavil g. Pašić, da sta prijavljeni po seznamu 402 posaniški pooblastili po prečitani na priprano 293 poslancev, torej dovolj za nadaljevanje dela. Komunist dr. Marković je nato zahteval besedo. G. predsednik Pašić mu je obljubil, da pride na vrsto. Razvila se je debata med dr. Markovićem in Pašićem, ki se je tikala poslovnika. Dr. Perić je na to izjavil, da so prijavljene tri liste in sicer lista Stotana Protića, Dragotina Pečića in Trifka Kaslerovića. Potem je nastal zopet nemir. Dr. Marković je zopet zahteval besedo. Predsednik Pašić na se ni oziral niti temveč je izjavil, da je glasovalo za listo Stotana Protića 152, za listo Dragotina Pečića 138, a za listo Trifka Kaslerovića 52 poslancev. Kolčnik znaša 17 ostaneta 2. ter je izvoljeno od Protićevih 9 članov, od Pečićevih 8 in od Kaslerovićeve liste 3 poslanci. Po zornih debati je prišel do besede dr. Marković, ki je izjavil: Nasilje je v tem da je ustavodajna skupščina prisiljena da mora voliti verifikacijski odsek po poslovniku, ki ni bil predložen iz nje sredine in ki je bil sprejet na popolnoma nezakonit način. (V centru in na desni govore in protesti.) Stolež na stališču, da je ustavodajna skupščina suverena (ploskanje pri komunistih) in da nad njo v današnji državi ni nobene višje orvane državne oblasti (v centru kliči: Živio kralji!). Velim da je ne večje nikake omejitve bodisi s katerekoli strani in v kakršnikoli obliki. Dovoljujem si v imenu komunističnega poslanstva klub stavi ustavodajni skupščini predlog, da se reakcionarni začasni poslovnik ki ga je izdelala vlada g. Vesniča in ki v največji meri ovira svobodno delo ustavodajne skupščine takoj suspendira (burno ploskanje na levi) in da se iz sredine skupščine takoj izvoli odsek, v katerem bodo zastopane vse skupine od najmanjše do največje v razmerju do njihovi moči (na skrajni levi kliči: Tako je! in ploskanje). Prosim g. predsednika, da o tem predlogu tvori razpravo in da to na glasovanje. (Na skrajni levi ploskanje, na desni in centru smeh.)

Predsednik Pašić: Prosim one poslance ki so zahtevali besedo da podajo izjavo, da storijo to kar se spodobijo v tej skupščini. Kadar se govori o suverenosti naroda, tedaj nosamezen poslanec ne more sam sebe in svoje stranke proglasiti da je suverena. (Burno ploskanje) Kar se tiče tega poslovnika, ze sam pravi da je začasen. On daje vsakemu narodnemu poslancu pravico da more takoj ko se konsti-

tutna skupščina, predlagati, da se poslovnik izpremeni, dokler na se ne izpremeni nima nihče pravice, da stavlja skupščini predloge v tem zmislu.

Nato dobi besedo dr. Nikola Mandić (Koroščeva grupa). Izjavljal je: G. predsednik! V zmislu členu 121 volivnega zakona za narodne poslance v ustavotvorni skupščini od 6. sent. 1920 je pooblaščen ministrski svet da v sporazumu z odborom za volivni zakon predloži potem kraljeve uredbe začasni poslovnik za ustavotvorno skupščino, ki ni bil veljal le dotlej dokler ga ustavotvorna skupščina sama ne sprejme ali na drugega uveljavlji. Ta odbor se je v določeni namen sestavljal na nekaj sedaj toda v času, ko je začasno narodno predstavništvo obstajalo teh svojih zakonodajnih poslov ni dovršil ter je bil načet uveljavljen šele 6. dec. t. l. torej v času, ko je odbor za volivni zakon radi definitivnega razpusta narodnega predstavništva 28. novembra ni več obstajal. Ugotavljamo delstvo, da je bil uveljavljen zakon brez sodelovanja drugega zakonodajnega činitelja. Podpisane organizacije parlamentarne skupine predlagajo da na današnji seji izvoli odbor 28 oseb ki naj tekem 5 dni izdelata ter predloži v pretres ustavotvorni skupščini načrt novega poslovnika, in da se naj v tem času ustavi vsako delo ustavotvorne skupščine razen dela v verifikacijskem odboru.

Poslovnik so odklonili poleg govornikov Ljudske stranke in komunistov tudi govorniki Narodnega kluba republikancev in muslimanov.

V razpravi je min. predsednik dr. Vesnić branil poslovnik s tem, da je očital strankam ki so proti poslovniku, da drže s komunisti. Sklenil je z besedami: Štelem si v cast, da sem odgovoren za vse pripravljalno delo in sklicanje konstituante. Kati gospoda, da se dobro razumemo naša država in ves naš narod pričakuje od nas vseh da dovršimo veliko delo našega naroda ujedinitelja. Sestali smo se. Vlada in narod sta nas pozvala da napravimo iz dobrega zakonitega stanja še boljše stanje in učenar drugega. (Živahno odobravanje). Prosim Vas, da mi oprostite da sem vam moral dati to izjavo mislim pa, da je po vsem tem, kar se je zgodilo, bilo to neobhodno potrebno. (Živahno odobravanje v centru, živio klici.) Poslanec Etbin Kristan (socialist): »Ako ustavotvorna skupščina ni suverena potem ni ustavodajna. To je zadosten razlog da odklanjam poslovnik in zahtevam da se izdela tak poslovnik kakršnega hoče skupščina sama in kakršnega potrebuje.« (Odobravanje pri socialistih.) Besedo prevzame predsednik Pašić: »Seja je zaključena. Prosim verifikacijski odsek naj se sestane lutri ob desetih, da prevzame akte od predstavništva, da se more pričeti delo. Prihodnja seja se naznani nakar konča verifikacijski odsek svoje delo.« Seja se je zaključila ob dvajsetih.

Delo naših sovražnikov.

Klub temu, da je naša država edinstvena kar so pokazale tudi volitve v ustavotvorno skupščino so na svetu še vedno naši sovražniki, ki enotno nade da im bo mogoče raz-

biti Jugoslavijo ter odtrgati od srbskega dela našega naroda hrvatski narod in pa Slovence.

Hrvatska je že po svojem zemljepisnem položaju najprikladnejši teren za rovanje. Naši sovražni poznajo važnost tega jugoslovskega ozemlja, ker se zavedajo, da bi dobili z njim v roke tudi usodo Slovencev. Zato delajo z vsemi silami na to, da bi posebno med brati Hrvatimi zasedali črno sovražstvo proti našemu narodnemu in državnemu edinstvu.

Razlogov, da so se rovarili vrgli baš na Hrvatsko je mnogo. Predvsem računajo z nerazpoloženjem Hrvatov napram Srbom. To je sovražstvo je prva zasedala in gojila Avstrija. Odveč je, če povdarimo, da je treba s takimi sovražniki našega naroda in naše države obračunati. Zanje so edina primerna kazen ali izgon ali pa vislice.

Priobčujemo svojim čitateljem izveček iz pisma ki ga je poslala članica zarotniškega društva proti Jugoslaviji po Horthvievem agentu nekem Havelki ki je v svrhu špionaže prekoraj našo mejo pri Dravi ob Medimurju. Ta Horthviev agent je rodom Čeh seveda odpadnik in je bil pred kratkim zasačen, ko je prišel k ženi bivšega državnega pravdnika Accurtia v Zagreb. Accurti je znan iz za veleizdatniškega procesa proti Srbom. Accurti, njegova žena, vseučiliški profesor Sufilav ter še mnogo drugih oseb v Zagrebu je tvorilo ekspozituro, Horthvievcev na Hrvatskem. Ta ekspozitura je pošiljala preko zaupnih vojunov v Madžarsko vesti, o političnem položaju naše države o gospodarskih razmerah ter o vojaški situaciji. Kako te delala nam lasno svedoči izveček iz pisma ki ga je Accurtieva žena izročila namisaneza s kemično tekočino da bo tako nevidno in neopazno notovalo iz naše države v Horthvievovo Madžarsko. Pismo je bilo izročeno omenjenemu Havelki, ta ga je na vsled pažljivosti zarotniških dedektivov moral izročiti naši policiji. Izveček iz pisma se glasi:

Gospodarski položaj Jugoslavije je beden, ker hočejo Srbi Hrvatsko popolnoma izrabiti (n. pr. z novim davčnim zakonom). Izkoristijo naših sirovin imajo v rokah inženirci vse tovarne in industrijska podjetja se nameravajo premestiti v Beograd da se Hrvatska uniči s trgovske in industrijske plati. Kar se vojske tiče tonot nimam informacij vem pa gotovo, da so v Zagrebu koncentrirane najbolj zanesljive srbske čete. — Pismo govori dalje o Radiću in Franku, o črnogorskem vraštanju ter o veliki Srbiji ter priporoča naj se pripravi v inozemstvu dobra akcija. Glede Frankovcev pravi pismo da bi lahko dosegli mnogo večji uspeh če bi bil došel denar, ki im je bil obljubljen. Na koncu pisma je izrečena prošnja naj se vsebina tega pisma naznani madžarski vladi.

Mislimo da nam ta dejstva zadostajo za pregled rovarstva tujih elementov proti naši državi. Doslej je v tej zadevi spravljenih pod ključ 12 oseb, med drugimi neki dilak Galović ki je skupaj z brivcem Stomerem vezhal hrvatske prostovolce za Madžarsko legio v Szombathelyu. Več krivcev je tudi zbežalo, čim se je doznelo za protidržavno gibanje. Upamo da bo osebe ki so v rokah pravice, zadela zasluzena kazen.

Zadnji dogodki v Pragi.

Praga, 11. dec.

Dogodki, ki im pričuje Praga od četrtka dalje, niso takšne važnosti, kakor brni telegraf in razlašča telefon, ki se ga poslužujejo — Nemci. Ne gre za drugo kot za prepri med socialistnimi demokrati in komunisti radi Lidovega doma. To je pravzaprav prepri med socialističnimi voditelji. Prepri take vrste pa navadno niso nič nezavedna masa, katere je takoj dovolj tam kjer gre za špektakel.

Ko so komunisti vrgli iz tiskarne v Lidovem domu lastnika koncesije, je ta šel na obrtno oblast ki je dala tiskarno takoj zapreti. (kar je bilo v redu, ker se brez koncesije v tiskarnah ne sme obratovati). Ko so prišli izvršilni organi, so se komunisti v Lidovem domu utrli in začelo se je zmerjanje in pretop pred hišo. Radovedneži so bili takoj na mestu. Gruha narašča, ž njo pa tudi razpoloženje ki ga začelajo izražati komunistični agitatorji in generali. Ti sklenejo štralk, seveda generalni štralk. Da bi se jim posrečilo, je treba premetati delavstvo ki je v masah združeno ravnotako nerazsodno kakor vsaka masa. Premotiti ga je treba da pozabi, da gre le za prepri med generali in treba le v niem vzbuditi občutek, da gre sa socialistične oziroma komunistične cilje, kar se nalažje zdi. Če se vrže med delavstvo geslo o 30% povišanju plač. S tem zahtevkom so hoteli voditelji zakriti pravi namen zadeve ter poteeniti v akcijo celokupno delavstvo. Potem, ko je bilo vse delavstvo v akciji, bi se dalo govoriti tudi o čem vem. Toda do tega ni prišlo. Delavstvo ne seda več kavarističnim politikom na lmanice vsaj ne v zadostnem številu. In zato se ni v Pravi zrodilo nič drugega kot da se le par sto fakirnov ki sicer podpirajo vzoale različnih delov velemeta, oretenalo s stražniki Strelali so seveda tudi. Da so se med množico, ki ni nikjer presegla števila 1000, takoj znašli tudi Muna in bogati komunistični advokati, le resnica ki se razume sama ob sebi. Ti pa so lo pohrisali takoj po prvih strelah in tekli v parlament in klicali na pomoč dr. Šmerala, ki je bil tam, kaj skrit.

Posledica snopada komunistov s policijo je bilo precej težko in lahko

ranjenih ter izruba delavstva na mezdi. Marsikdo bo imel vsled tega žalostne božične praznike. Drugeče pa to ostalo vse pri starem. Obrati delajo, do nasila je prišlo le tu in tam in kjer se je to zgodilo, je bilo delo prekinjeno le za nekaj ur.

Komunisti so zopet enkrat poskusili svojo moč. Uspeli pa niso. Nihova sila se manjša od dne do dne. Včasih je bil trušč v delavski javnosti če bi se bil kdo unal govoriti o slabih razmerah v Rusiji. Sedaj pa, odkar je iznovegovorila komisija delavcev ki se je vrnila iz Rusije, je vse tiho in mirno. Ljudstvo je sito nemirov in razburjenja Češkoslovaška republika se kljub takim epizodičnim dogodkom ustalila in češkoslovaški komunisti bodo imeli kmalu večji nos kot ruski boševiški židje.

Kakor so bili zadnji dogodki malomembni tako je vendar gotovo, da bodo trosili sovražniki češke države v svet vesti o puču, ki ga na ni bilo Pač! Puč je bil in le še — v poročilih nemških agitatorjev. Do teh pa nam ni.

Dr. P.-n.

Beleške.

Politična torika.

Pri volitvah v verifikacijski odsek konstituante sta se storili v zbornici dve skupini: radikalci, muslimai, zajedničari in ljudska stranka na eni demokrati kmečke skupine in socialisti na drugi strani. »Slovenec« poroča o tem in modruje: »Z ozirom na to ostanje vse prepričanje te (samostojne kmetijske) stranke, da ni združena z demokrati navadno varanje slovenskega kmeta. Samostojni so pokazali, da ne bodo podpirali samo demokratskega centralizma nego tudi vse politične metode demokratov.«

Ali ni ravno tako pravilno, če sklenamo tudi obratno: Koroščeva skupina je s tem, da je glasovala skupno z muslimani in svobodomislennimi zajedničari dokumentirala svojo združitev s tema skupinama in pokazala da hoče podpirati tako reakcionarno proti avrarni reformi nabereno politiko muslimanov, kakor tudi protisrbske težnje voditeljev Narodnega kluba.

Kaj moramo res vsi politiko meriti po volilnih in demagoških sloganjih slovenske vasi?

Razna poročila.

Madžarski zunanji minister o načrtu baranjske republike.

LDU Budimpešta, 13. dec. O načrtu, ki so ga javili listi, glede ustanovitve samostojne baranjske republike, je izjavil zunanji minister grof Csaky sotrudniku lista: Vest o načrtu Lindnerja ni odšla pozornosti madžarske vlade. Tudi govornice, da je več sto dunajskih komunistov dospelo v Pečuh, kjer so dobili orožje, ni so brez vsake podlage. Zadnji dogodki dokazujejo kakšno nevarnost pred evropskemu miru od komunističnih gnezd. Madžarska vlada bo, svesta si važnosti teh dogodkov, podzela na kompetentnih mestih korake, in kar najenergičnejše zahtevala, da se izvede trianonska mirovna pogodba in da se kar najhitreje izprazni to ozemlje.

Poljaki se odrekajo Vihni?

LDU Berlin, 13. dec. Kakor poroča »Morzenpost« iz Varšave, so poljski krogi bala pripravljeni, odreči se ljudskemu glasovanju v Vihni in prepustiti to ozemlje brez nadaljnega Litvanski.

V Corku uničeno 140 poslopj.

LDU London, 13. dec. Po zadnjih vesteh znaša število pri požaru v Corku

uničenih poslopj 140. Več sto oseb je po-begnilo. Katoliški škof je v katedrali sveto-naznanil, da bo vse osebe, ki so se udeležile napadov na državno četo, eks-komuniciral.

Francoski poraz v Mali Aziji.

Pariz, 13. dec. (Izvirno poročilo.) Kakor poroča »Temps«, so bile francoske čete porazene v boju s turškimi četami, dasi so imele topove in streljice. Turki so napadli pri Adani. Francoske izgube doslej še niso znane.

Nova ameriška vlada za mir z Nemčijo.

Washington, 13. dec. (Izvirno poročilo.) Senator Lenroot, ugleden član republikanske stranke, je izjavil, da bo prvo delo nove vlade sklenitev mira z Nemčijo in razveljavljenje pooblastil, ki jih je predsednik dobil za časa vojne.

Omlenle prepovedi priseljevanja v Ameriko.

Washington, 13. dec. (Izvirno poročilo.) Poslanska zbornica je pri razpravi o zakonski predlogi glede omejitve priseljevanja sprejela izpreminjevalni predlog, po katerem se prepoved priseljevanja od dveh let zniža na eno leto.

Fanatizem.

Naša doba je vsled popolnega razkroja ekonomskih in socialnih sil abnormalna. Simpton je abnormalnosti je zvišano nagnenost k ekstremizmu ki se pojavlja tako v poedincu kakor v širokih masah. Iz ekstremov se rodi nova sila: fanatizem.

Fanatizem je eminentno psihološki pojav. Zovek lahko postane ekstremen radi kakerega zmotnega cilja, tola fanatizem se s tem ne da opravičiti: on je izjemno duševno stanje, ki ga zmotnost ne more dati. Najprej se je fanatizem pojavljal v religioznem življenju človeka. Zgodovina beleži nešteto pojavov verskega fanatizma. Zlasti so se odlikovale gotove sekte, katerih primer nahajamo še dandanes v Rusiji (skopljenci bičarji itd.). Zgodaj je prišel fanatizem siliti tudi v socialno in politično življenje. Obsodba Sokrata je eden zgodnjih pojavov političnega fanatizma. S fanatizmom rimskega — socialno političnega naziranja (verstvo je bilo med tem že na pragu) se je moral boriti veliki osvoboditelji sužnjev in vseh zatira-

nih — demokratični duh prvega krščanstva. Kristus sam je postal tudi žrtev fanatičnega poimovanja rimske državne ideje. Poznejši srednji vek, ki je bil vsled razkroja starih socialnih političnih in kulturnih organizacij in dotoka grobih barbar-skih sil v marsičem podoben naši dobi, zaznamuje nešteto pojavov verskega političnega in socialnega fanatizma. Mohamedova vera je nastala iz vroče čustvenosti arabskega plemena in je zato kmalu prešla v ekstrem in fanatizem.

V naši dobi vse sili k ekstremom. Z mrzlično naravo se rešujejo vprašanja za katera bi prejšnja doba rabila stoletja. Evolucija je postala žrtev revolucije in revolucija žrtev anarhije. Značilen primer je Rusija. Prešla je veliko prezgodaj v ekstrem t. i. v revolucijo in danes lo vzdržuje fanatični bolševizem. Socialna ideja le v očeh mase dobila svetlisko glorio in začela se je nova religija, ki je v nasičenem ozračju propadaloče družbe dobila fanatične vernike. Ta materialistična religija je rodila svojega lenačica de Lolola—Lenina. Ako bo ta moderni

fanatizem prodiral dalje tedaj čaka Evrono popolna prapost. Socialni fanatizem spominja na divljanje starih sektarijev. Množice poslušajo z razdraženimi živci nove evanجيلe in ekstremni oznanjevalci teh dovm se pričajo in cene za posamezne besede in pojme. To ni več samo materialno gibanje to je izrazit duševni fanatizem.

Ne smemo pozabiti, da ta potrebna religija nastala tudi okoli nas in je za današnjega človeka eden najtežjih problemov. Kje in kako najti zdravilo? Pazimo na lastno razpoloženje, bežimo pred ekstremi. Razmišljamo o relativnosti idej. Nobena socialna, kulturna, verska, politična ali gospodarska ideologija ni doseela in ne bo doseela nikdar konstantne stannie: vedno se je morala umakniti iz ne izhajaloči novi ideologiji. Vsaka ideja je izhodišče novih idej. Povsod na vsakem polju nam je potreben kritičen in dvom, da spoznamo obrise resnice. Radi te relativnosti idej je vsak fanatizem abnormalen in vodi v no-iznotus.

Gospodarstvo.

+ Dolenjske železnice. Dne 10. t. m. se je vršilo v prostorih Kranjske hranilnice v Ljubljani XXVII. redno amortizacijsko družbenje 4% prioritetnih obligacij delniške družbe Dolenjskih železnic iz leta 1892. Izžrebane so bile sledeče serije: šte. 68, 80, 234, 466, 521, 700, 878, 1211, 1360. Cas vrnitve gotovine izžrebanih seri je bode razglasiti pozneje. — Upravni svet dolenjskih železnic.

+ Glavna skupščina Zveze industrijev. Zveza industrijev na slovenskem ozemlju kraljevine SHS v Ljubljani sklicuje svojo redno glavno skupščino za poslovno leto 1920 na nedeljo, 19. t. m. Skupščina se vrši ob 9. uri dopoldne v deželnozbornski dvorani deželnega dvorca. Zveza industrijev, ustanovljena 9. februarja 1919, združuje v svoji organizaciji vso industrijo Slovenije. Glasom dolajaležih obvestil prisostvuje skupščini mnogo zastopnikov gospodarskih organizacij in oblastev iz drugih pokrajin kraljevine ter

se pričakuje sploh številna udeležba. Dnevni red obsega poste, predvidene v statutu, in premembo statuta v smeri nadaljnega razvoja Zveze. Glavna skupščina naj javna. Člani se izkažejo s člansko izkaznico za leto 1919 ali 1920, vabljeni gostje pa z vabil.

+ Promet v Panamskem kanalu. Uradno poročilo kanalske uprave javlja, da je v letu 1919 puilo skozi panamski kanal 2696 ladij in da se je izplačalo na tamkajšnji carinarnici 6.672.000 dolarjev.

+ Trgovski odnosji z Nemčijo. Na prošnjo našega poslanika v Berlinu je ministrstvo za zunanje poste naprosilo ministrstvo za trgovino in industrijo, da je izdelalo statistiko o predvojem trgovskem prometu med Nemčijo in Srbijo. Ta statistika bo služila kot podlaga za obnovo trgovskih zvez med Jugoslavijo in Nemčijo. Nemški poslanik v Beogradu je od nemške vlade že dobil instrukcije, da deluje v tem smislu.

Dnevne vesti.

— **Papirnatih kron se vse brani.** Iz uradniških krogov nam pišejo: Na takarsko osebo je onozoroženo gostilniške in kavarniške goste, naj ne dajo napitnine v defektnih kronah. — Toda temu se še toliko ne čudimo, nač na sem začudeno poročamo berača. ki le odklonil milodar v obliki razcefrane krone z osorno gesto: Flakal na ne bom! Na novi drobci že čakamo čez leto dni, a ga nabraž še ne dobimo tako hitro, saj še tozadevne vladne naredbe nimajo. Uradniki in kupcičloj sloji soloh morajo pri menilavi sprejeti vsakovrstne krone, ako jih odklonijo, na prodajalec razdere kupčijo. V tem oziru so posebno kritične branjevke tudi ne, še naimani pa berači. Ako se torej hoče uradnik brez škode iznebiti defektnega drobitja, naj si kupi zumi in čopič ter posveti čas večernega odmora kropanju in lenlenju.

— **Mariborski »Tabor«.** ki je svoj čas obetal, da postane glasnik z naše severne meje, je postal zadnje čase tako klenetulist, da nima niti časa ne papiro, da bi odovarjali na njegova kilometrska zaletavanja v naš list. Mislimo, da se ne morimo, če menimo, da tiči za vsemi nanadi le luha nevoščljivost, ker »Tabor« le ne more in ne more iznoderiti »Jugoslavije« niti v Mariboru samem, kaj šele v okolici. — Toliko v pošastno onim našim prijateljem, ki im pride v roke slučajno tudi kakšna številka »Tabora«.

— **Pomanjkanje tobaka.** Pišejo nam: Listi poročajo, da je vsled velike zaloge boljše vrste tobaka dovoljen izvoz 100 vagonov. Ne vemo, odkod so se vzelo te velike zaloge, ker po deželi povsod primanjkuje tobaka. V kočevskem okraju n. pr. že nad mesec dni sploh ni nobene vrste tobaka na razpolago. Ljudje so primorani, da ga prinašajo iz Ljubljane ter morajo obnemem še eventualne prevozne stroške trpeti. Merodajne oblasti naj gledajo na to, da se najprej domače potrebe pokrijejo, potem se naj misli šele na izvoz. Ohenem na bi tudi radi vedeli, kdo tiči za tem izvozom in zakaj se bo izvažalo brez carine. — Radovednež.

— **Plača in življenske potrebe.** Komunistični »Rdeči prapor« je izračunal, da je potreboval neki trbovelski rudar z ženo in enim otrokom za celo leto 1913 za vsa potrebna živila in obleko 911 kron 80 vinarjev. Isti rudar mora za komaj dve petini omenjenih potrebnih živil in obleke plačati letos 14.907 kron 50 vinarjev. List »Zveza«, da bi moral imeti dandanes rudar z ženo in enim otrokom na leto 33.164 K 90 vinarjev plače, ako bi si hotel vse tako nabaviti kakor pred vojno.

— **Zima je prignala volkove.** Volkovi iz Bosne in Hercegovine so se pojavili v redkih Auerspergovih in drugih bližnjih gozdivih okoli Kočevja. Lovci so jim že za sledu. V Veliki gori in tamošnjih gozdivih so našli lovci tudi sled medveda. Zveri postanejo lahko ljudem zelo nevarne, če bo huda zima in ne bodo dobile dovolj živeža. Lovcem, ki jih pridno zasledujejo, se bo bržkone posrečilo, jih pravočasno ugonobiti.

— **Razpisujejo se službe železniških zdravnikov za Kranjsko goro, Trebnje, Kočevje in eno mesto s sedežem v Ljubljani za mesto Ljubljano in predmestne kraje, ozir, za dolensko progo, Natančnejše v »Uradnem listu« 145.**

— **Razpisano je učiteljsko mesto na dvorazrednici v Beli cerkvi pri Novem mestu.**

— **Veseli Božič želijo vsem študentem in štaticelam »Jugoslavije« slovenski fantje 13. pp. v Splitu.**

— **Tatvine na deželi.** V noči 30. m. m. je bil v Mirni z motorne žage Kolenčev ukraden skoraj nov gonilni jermen, vreden 9000 K. — Zvečer 1. t. m. je v Dolgi nivi pri Trebnjem nekdo pokradel posestnika M. B. iz nezaklenjene hiše en par skoraj novih ženskih čevljev in visok predpasnik z naramnicami iz modre tiskovine s kolobarčki in zvezdicami. — K posestniku F. R. v Gabrovniku pri Konjicah je prišel zvečer 9. t. m. neznan moški, ki je trdil, da se vrača iz ruskega vjetništva ter prošil za prenočišče, ki ga je tudi dobil. Okoli polnoči pa je neopaženo odšel ter odnesel 1 hlače iz črnega sukna s sivimi črtami, ravno tak telovnik, 1 modro moško srajco, črno usnato denarnico s 85 kronami, nadalje 1 bankovec po 80 K, 4 papirnatne krone in nekaj kovanega drobitja.

— **Posestniku in gostilničarju J. K. v Koni pri Semeču je od 4. do 6. t. m. nekdo odnesel iz sobe 1 hlače, 1 telovnik, 1 nikelnasto ameriško uro s srebrno verzičico, in 1 par skoraj novih ženskih čevljev.**

— **Mariborski »Tabor«.** ki je svoj čas obetal, da postane glasnik z naše severne meje, je postal zadnje čase tako klenetulist, da nima niti časa ne papiro, da bi odovarjali na njegova kilometrska zaletavanja v naš list. Mislimo, da se ne morimo, če menimo, da tiči za vsemi nanadi le luha nevoščljivost, ker »Tabor« le ne more in ne more iznoderiti »Jugoslavije« niti v Mariboru samem, kaj šele v okolici. — Toliko v pošastno onim našim prijateljem, ki im pride v roke slučajno tudi kakšna številka »Tabora«.

Ljubljana.

— **Rezervni oficirjem.** Vsi rezervni oficirji, ki se nahajajo v civilu, se vabijo, da se na dan proslave regentovega rojstnega dne udeležijo slovesne službe božje v uniformi v stolni cerkvi sv. Nikolaja. Služba božja se vrši ob 10. uri dopoldne. Isto tako se g. rezervni oficirji ujudno vabijo, da se udeležijo svečane zabave s plesom, ki se vrši istega dne ob 20.30 v veliki dvorani hotela »Uniona«. Obleka službena. Dovoljeno je: pantalon in bele rokavice. Kdor nima službene obleke, pride lahko v civilni svečani obleki z legitimacijo.

— **Ljubljana, vdova zapuščena...** Naša prestolnica je brez gospodarja. O. župan je v Beogradu, g. podžupan pa bolan. Nebo pa nima teh obzirov, temu je baš sedaj izšlo nad Ljubljano vse svoje blazne. Ljubljancem zavajajo podeželane, ki jim je pri holi treba gledati le pod noge, v Ljubljani pa na brodeče pasante lije iz vseh pokvarjenih zlebov, tu pa tam pa pridrvi še lavina s streh.

— **Usmilite se ptic!** Sneg je odel vso naravo. Ptice pevke pritiskajo k človeškim bivališčem ter stikajo za hrano. Včasih smo imeli društvo za varstvo ptic, ki je postavljalo po mestu in drevovalih klične kumilnice. Kruta vojska jih je vzela. Take naprave so bile velikega vzgojnega pomena za mladino. Naj bi se društvo oživelilo, dotlej pa naj usmiljena srca na druge načine skrbje za prehranitev naših koristnih ptic. Povsod se naj navaža mladina, da natrosi pod okna, na odprtih hodnikih i. dr. nekoliko zrnja ali krasnih drobtin, našim pernatim prijateljem.

— **Orlovski zvezci** je imela 12. t. m. svoj občni zbor v Ljudskem domu v Ljubljani. Po poročilih društvenih funkcionarjev je štela zveza 163 orlovskih odsekov z 6000 člani, med njimi 3000 telovadcev. 35 odsekov je bilo osnovanih šele v preteklem letu in to večinoma na Stajerskem. Orlovsko glasilo »Mladost« ima 1700 naročnikov ter je za leto 1920 za 30.000 K deficitno. Z mariborskim zletom je imela zveza precejšnjo izgubo, ker so knafo po nakupu lesa za tribune lesne cene zelo padle. Izgubo so pokrili z prispevki dobrotnikov. Z novim letom se preosnuje zveza v Jugoslovansko orlovsko zvezo, katere delokrog bo obsegal vse jugoslovanske pokrajine. V zvezo vstopi 20 hrvatskih odsekov s približno 1000 telovadci. Pri vstopu sta bila vnovič izvoljena za predsednika g. Pirc in za načelnika g. Kržan.

— **Sela ljubljanskega sveta,** ki bi se morala vršiti večer, se je radi obolosti g. podžupana in odsotnosti g. župana preložila na 21. t. m. ob 5. popoldne.

— **Pometaj pred svolih pragom!** Nekaj ljubljanskih hiš posestnik nam piše: Pred kratkim je prišel k meni stražnik z naročilom, naj oznažim tlak pred svojo hišo, kakor je to predpisano, sicer me bodo kaznovali. Ravno istega dne sem šel slučajno okrog 11. ure dopoldne mimo policijskega poslopja, in glej, sneg je ležal na trotoarju še nedotaknjen. Saj je popolnoma pravilno, da se odločno zahteva čiščenje trotoarjev, toda to se naj vrši povsod, tudi pred policijskim poslopijem. — X.

— **Poročil se je v Ljubljani 27. novembra g. Ciril Preštor,** postojni odpravnik drž. železnice z gđ. Jelo Primčevno, uradnico Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani. Bilo srečno!

— **Urad zopet navijače cen** je zaplenil raznim trgovcem manufakturo in uvedel postopanje radi navijanja cen. Ker so prodajali blago z 50–60% dobičkom, izgovor, da se je kupilo blago, ko je bil kurz lire 10 ali 12 kron, ne drži, ker je kurz lire že več mesecev med 4.50 in 5.50 krona. Da se na nahaajo v Ljubljani še večje množine blaga lanskega leta, je pa neverjetno.

— **Umetno zobovje** je pojedel v spanju Franc Marolt, mesarski pomočnik na Viču. Moral se je podati v bolnico.

— **Z lestve je padel Anton Oražem,** posestnik iz Bohoričevih ulice, je lezel po lestvi na podstrešje. Vsled mokrih čevljev mu je izpodrsnilo, da je padel na polog lestve stoječ drog in se težko poškodoval.

— **Zasačen tat.** Dne 11. t. m. je S. E. vdel v barak Fr. Črtalika v Šolskem dvorcu ter odnesel ženske površne čevlje. Na Resljevi cesti pa je stražnik tata prijel.

— **Sleparija s stenskim koledarji.** Dne 9. t. m. je prišel v Jugoslovansko knjižarno neki mladenič z listkom za knjigarja A. Turka po 50 stenskih koledarjev, ki jih je tudi dobil. Istega dne je prinesel neznan mladenič 49 takih koledarjev prodajati v Schwentnerjevo knjižarno ter zahteval za komad 10 K. Prodajalcu se je zdela stvar sumljiva, zato mu je velela počakati, da gre gospodarja vprašati, a mladenič je pustil koledarje, češ, da si gre med tem v trafiko po cigarete, a se ni več vrnil. Turku ni o naročilu ničesar znano, dokaz, da je nepoštenjakovič naročil listek ponaredil.

— **Poslajte naročnino!**

Maribor.

— **Podružnica društva Pravniki** se ustanavlja za okrožje mariborskega okrožnega sodišča. Ustanovni zbor se bo vršil 18. t. m. ob pol 20. v mali dvorani Narodnega doma v Mariboru. Vabljeni so slovenski pravniki vseh strok.

— **V gledališču prirede akademiki** v četrtek na predvečer rojstnega dne regenta Aleksandra svečano predstavo z raznovrstnim glasbenim, pevskim in deklamatoričnim sporedom.

— **Jugoslovanski akademiki** v Mariboru prirede 8. januarja p. l. elitni ples v veliki dvorani blivše kazine.

— **Aretrana detomorka.** V nedeljo je bila v Zagrebu aretrana 26 letna samska kuharica Alojzija Rois, ki je dne 2. t. m. vrzla svoje 3 mesece staro dete v Dravo, kjer je utonilo. Zločinca priznava svoje dejanje, vendar pa trdi, da je bil otrok že mrtev, ko ga je položila na breg reke. Prihajana je bila v zapore okrožnega sodišča v Mariboru.

— **V planosti.** 26-letni F. Z. stanujoč v Mlinski ulici, je v ponedeljek v planosti razgrajal po Gosposki ulici. Pri tem je razbil v trgovini S. veliko šipo izloženega okna, vredno 5000 kron.

— **Sladkor je kradel.** 19-letni Konrad Lešnik iz Maribora je bil aretiran, ker je bil zasačen, ko je na Teznu kradel sladkor.

— **Užaljen prosjak.** 51-letni Jakob Selen iz ptuljske okolice je prosjačil po mestu. Ker se mu pa pri trgovcu Josipu Kavčiču na Glavnem trgu njegov posej ni obnesel, je iz maščevanja zaloputnil z vrati in pri tem stri šipo vredno nad 200 kron. Bil je aretiran.

— **Lepa bi rada bila.** 27-letna Justina Goronjak iz Nove cerkve pri Celju si je v garderobi v Veliki kavarni prilastila svilen dožnik, vreden 800 kron. Bila je aretrana. Dožnik so našli še v njeni posesti.

Celje.

— **Dramatična tola** se tokom tega meseca otvori v mestnem gledališču. Kdor ima veselje naj se javi pri ravnatelju gledališča g. Bratinu.

— **Francoski klub** se namerava ustanoviti v Celju. Klub si osnuje knjižnico, in bo dobival časopise iz Francije.

— **Božičnica za otroke** revnih invalidov priredi celjska invalidska organizacija.

— **Smrtnih slučajev** v Celju in celjski okolici je bilo v minulem tednu 5.

— **Umri je v Lokrovcu v celjski okolici** Jože Jerzernik, posestnik in gostilničar.

— **Izpred celjske porote.** V ponedeljek 13. t. m. so se zagovarjali pred porotniki Fr. Dolar, Ivan Kočevar ter Ivan Rostohar, obtoženi raznih ropov in tatvin, ki so jih izvrševali ob priliki poloma koroske fronte leta 1919 na Koroskem ter gornji Savinjski dolini okrog Pake in Paške vasi. Porotniki so jih spoznali krivim, na kar je sodni dvor obsodil Franca Dolara na 4 leta, Ivana Kočevarja na 3 in pol leta ter Ivana Rostoharja na 3 leta težke ječe. — Kot zadnji slučaj se je obravnaval slučaj Antona Funderleta radi raznih tatvin, katere je obtoženec izvršil v Gotovljah, Gornjem Gradu in drugod. Funderle je bil obsodjen na 6 let težke ječe.

Primorje.

— **Slovensko trgovstvo** v zasedenem ozemlju se giblje. Kakor nam poročajo, se vrši akcija za to, da se organizirajo vsi slovenski trgovci takozvane Juljske Benečije v skupno društvo v obrambo svojih pravic in koristi. Ako se ta namera, ki je znak narodne zavednosti, izvrši, jo moremo samo pozdraviti.

— **Tržaško prebivalstvo** šteje po poročilu statističnega urada dne 1. novembra 242.214 duš.

— **Italijani kupujejo posestva** v Dalmaciji. Kakor poročajo, je dobil neki Dalmatin iz okolice Sinja od Italijanov za svoje malo posestvo — hišo in pet oralov zemlje — celih 4 milijone kron. Neki drugi Italijar je prodal svojo kočico z 2 oraloma zemlje za 1 milijon 500 tisoč kron. Podobnih prodaj se je izvršilo že več. Kakor izgleda, bo Italijani sistematično za vsak denar iztrebiti tamošnji jugoslovanski živelj. Če pa bodo tako bodasto trošili denar, jih bo veselje do italijanizacije kmalu minilo, ker bo soldov zmanjkalo.

Ljubljanska porota.

— **Epilog h koroskemu plebiscitu.**

— **Jos. Novak,** rojen leta 1896, v Slov. Bistrici, pristojen v Metliko, po poklicu krojaški pomočnik, je lanske spomlad in poletje služil kot jugoslovanski vojak na Koroskem. Ovadba pravi, da je bil večkrat pijan ter je zanemarjal službo. Bil je večkrat kaznovan zaradi pijančevanja, razgrajanja, tatvin in upora. Kier se mu je nudila prilika, je ropal živila. Dne 6. aprila 1919 je v Libelčah ponoči prišel pred stanovanje obč. tajnika Srebotnika ter zahteval mesa in mošča, sicer vrže ročno granato sozi okno. Podobno je izsiljeval v Zvabduku in Smihelju. Najhuje pa je počel dne 30. maja v Dolenji vasi v Cehmerjevi bajti. Nastavil je domačinom puško s na-

saženim balonatom na prsi ter izsilil 100 kilogramov prekajenega mesa, 3 hlebe kruha, 20 litrov mošta, 3 srebrne ure z verzičami, 2 para gamaš, perila itd. Poročilo pravi, da se je obnašal kakor zverina ter zapeljal še druge vojake k ropanju. Zaradi teh zločinov ga je vojaški preki sod obsodil na smrt, toda ker je bila to prva smrtna obsodba pri poiku, bil je pomiloščen. Neumevno pa je, da je ostal v popolni prostosti ter prišel nato kot vojak v Ljubljano. Vsled tega je dobil še več pozuma. V noči 11. julija istega leta je v družbi dveh tovarišev oropal blizu domobranske vojašnice višjega orožnega mojstra Iv. Zavrtaneka ter mu vzel nahrbtnik z živilji. Zavrtanek je bil na potu na dolenski kolodvor, da obišče svojo rodbino.

— **Prič s Koroskega** ni bilo ter so se prečitale pismene izpovedbe. — **Porotniki** so krivdo potrdili, nakar je bil Novak obsodjen na 7 let poostrene ječe. Obravnava je trajala do večeraj jutraj do 1. ure popoldne. Sonam je predsedoval nadsvetnik Zebre, obtoženca je zagovarjal odvetnik dr. Fetič.

— **Tatovi iz navade.**

— **Včeraj jutraj** sta prišla na vrsto 36-letni Fr. Pucihar iz Smaria pod Ljubljano in 47letni Janez Jemc iz Doljskega, oba delavca, obtožena, da sta ukradla drogeristu Kancu iz skladišča v Linhartovi ulici sod špirta v vrednosti 10.000 K, odeje, nekaj usnja itd. Kolovodja je bil Pucihar, ki je bil zaradi tatvin že 22krat kaznovan, zadnjikat kot tat iz navade na 5 let ječe. Na vprašanje predsednika (dvorni svetnik Regally) po stanovanju, je Pucihar odgovoril, da stanuje skupno z njim. Pucihar pa je bil že pred 11. leti izgnan iz Ljubljane na nedoločen čas. Obtoženca sta tatvino priznala. Porotniki so potrdili soglasno vseh 6 glavnih vprašanj. Sodba: Pucihar kot tat iz navade 5 let, Jemc pa 1 in pol leta poostrene ječe. Obsodeni Pucihar je protestiral proti previsoki kazni, češ, da se mu bo v teh petih letih obleka sprijela. Navajal je, da bi bilo pravično, ako bi v takih slučajih priskrbelo država za novo obleko. Državni pravdnik: »Morate hočete tudi zlati medaljo za tatvino?«

Gledališče in glasha.

— **Tosca.** V soboto zvečer so v operi prvič v primeroma stalno vprizorili Pucinijevo »Tosco«. Predstava je po zaslugi dobre glasbene interpretacije, in skoro že boljše režije prav lepo uspeša. Bila je z njo zadovoljna publika, zadovoljni so pa lahko z uspehom tudi vsi izvajalci. Dirigirali in režirali je »Tosco«, g. ravnatelj Friderik Rukavina. — Več po prihodnjih predstavah.

— **Repertoar mariborskega gledališča:** Sreda, 15. Pohujšanje v dolini Sentforjanski (C—10). Četrtek, 16. Svečana prireditve v čast regentovega rojstnega dne: Koncertne točke, živa slika in enodelanka »Kosovo« (izven). Petek, 17. Zaprtje. Sobota, 18. »Heda Gablere« (B—13).

— **Lepo božično in novoletno darilo** ljubiteljem glasha in pevcem so Antona Lačojca »Pesmi samotne« in Trije moški zbori E. Adamiča, M. Rožanca ter Z. Prelovca. — Dobe se v vseh knjigarnah.

— **Umri je v Pragi** šef opere v Narodnem divadlu, najboljši smetanovski dirigent Karel Kovačovic. Dolgo dobo let je stal na čelu vsega praškega glasbenega življenja. Napisal je tudi več oper, med njimi ste najbolj znani »Psojstavlci« in »Na starem bečlifer«. — Psojstavlci: so svojčas uprizorjali tudi v našem gledališču.

Književnost in umetnost.

— **Ljubljanski Zvon**, št. 10. Vsečina: A. Puntek: V zadnjem zavinku. — Gustav Strniša: V noč plameni. — Ivo Sorli: Gospa Silvija. — Kosovel Stano: Beseda. — J. A. G.: Iz Cimpermanovega kroga. — Joka Žigon: Nočno hropenje. — Rad. Peterlin: Petroška: V sanjah. — Milan Fabiančič: V plamenih. — Joka Žigon: Pesem — Silvester Škerl: Jeseni. — Dr. Avgust Žigon: Korytkova pogodba z Blasnikom iz l. 1838. — Miran Jarc: Poletno popoldne. — Franjo Roš: Jeseni pri nas. — Ivan Albrecht: Nemljevine Tine mlada leta. — Miran Jarc: Tomesozna. — Književna poročila. — Kronika. — Nove knjige. — »Ljubljanski Zvon« toplo priporočamo! Letno 90 K, posamezne številke po 10 K.

— **Pisatelj Moško** v češkem prevodu. Zadnji čas je prinašal češki list »Cech« Moškovo sliko »Na sveti večer«. Prevedel je to Moškovo delo na češki jezik z. V. Kromis, ki je prevedel že več drugih po-vesti v češčino.

— **Planinski koledar** za leto 1921 je izšel. Opozorjamo, da se koledar ne bo, kakor prejšnja leta, razpošiljal članom »Slovenskega planinskega društva«, temveč samo na izrecno naročilo. Ker je čisti prebitek namenjen za povečanje koč na Koroski, se nadejamo, da bo ta lično izdelani koledarček našel zlasti med članstvom mnogodomačev. Pismena naročila sprejema zložitveno »Plan. koledarje« v Mariboru.

Pokrajina.

— **Zalea.** Dopisnik »Nove Dobe« je obišel zadrugo gostilničarjev v Zalcu, da je poleg občine in orožništva skrivna, da je dobil g. Karel Janič dovoljenje, odpreti zopet svojo gostilno. Pojasnila se je ta zadeva že v »Novi Dobi«, da zadruga gostilničarjev ni bila radi odprtja Janičeve gostilne niti z eno črko vprašana. A dopisniku ta zjava ne zadostuje in to zadevo zopet v javnost vlačil ter sumičil, da so šle merodajne korporacije g. Janiča na roko. Zadruga gostilničarjev ponovno izjavlja, da je njena prvotna zjava resnična. Dopisnik naj se popravi dobro informira in naj potem s svojo železno metlo pometi tla, kjer je res potrebno. Sumničarja ni treba. Zadruga gostilničarjev v Zalcu, Zellmje. Osemletni kajzarjev sin Albin Podlogar se je z družimi otroci igral doma na podu. Zašli so k slamozeznici in je eden začel vrzeti. Podlogar je sešel z desno roko med kolesje, ki mu jo je zgrabilo in strlo. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnico.

— **Novo mesto.** V noči od 9. na 10. t. m. je bilo ulomljeno v barako tukajšnjega invalida z delikatesno trgovino. Neznan vlomil so odnesli 60 klobas in drugih jestvina, v vrednosti okoli 2000 kron.

— **Redovnica.** Pri nas zelo primanjkuje tobakovih izdelkov, zlasti tobaka za pipo in cigar. Ker ga imajo po sosednjih občinah dovolj, ne razumemo, zakaj smo ravno mi izjema. Prosimo polasnica.

— **Ribice.** Pišejo nam: Tudi naš kraj tare draginjske (reče: navijaška) kuga. Nedavno sem hotel pri nekem tukajšnjem trgovcu kupiti predmet, ki se n. pr. v Ljubljani dobi precej cenejša, toda sem kar ostamel, ko mi je trgovec povedal naravnost bajno ceno. Moje začudenje bi bilo seveda veliko manjše, ko bi mi ne bilo vrh tega še znano, da ima dotični trgovec omenjeno blago še od lanskega leta. Verižniški urad bi moral odločno poseči tudi na deželo in skušati zaježiti neupravičeno navijanje cen.

— **Imate bolečine?** V obrazu? V celnem telesu? Vaše mišice in živci Vam odnvedujejo? Poizkusite prvi Fellerjev Elza-fund! Bodete se čudili! 6 dvoimnih ali 2 veliki specialni steklenici 42 K. Državna trošarina nasehel.

— **Ali troite na počasni orebavi?** Na slabem anelitu? Zanrtu? Proti temu pomagalo nprave Fellerjeve Elza-kroglice! 6 štatiic 18 K. Prava želeder okrenčujna švedska tinktura I steklenica 20 K. Omot in poštnina nasehel a naicenele Eugen V. Feller Stubica donia Elsa tre 357. Hrvatska. A.

Mali oglasi.

Proda se:

POPOLNOMA NOVA ELEGANTNA

nerabljena oprava za spalno in jedilno sobo se proda. Trd les. Pricizno delo. Naj-novejša moda. Eventuelno se proda tudi sama spalna soba. Ponudbe pod »Oprave« na Anončno ekspedicijo Al. Matolič, Ljubljana, Kongresni trg 3. 2442

DOBRO IDOČO PEKARIJO

se proda za 40.000 K. Vprašanja na Ivan Ebert, pekovski mojster, Maribor, Jezdarska ulica 5. 2447

PIANINO

dobro ohranjen se proda. Kje? se izve v upravnisti listu. 2443

HISA Z VRATOM

se proda. Kupcu stanovanje takoj na razpolago. Polzve se v upravnistvu »Jugoslavije«. 2449

VEČ NOVIH VOZOV

mesarskih in drugih, proda M. Ložar, kovski mojster, Dragomelj p. Domžale. 2451

CREVA

lepa zdrava, za vse vrste klobas, se doho po ugodni ceni pri tvrdki Jos. Bergman, Poljanska cesta 87 v Ljubljani. 2433

KRASNI BRILJANTNI UHANI

čisti, brez napake, se po nizki ceni oddajo. Povpraša se pri F. Čuden, Ljubljana, Prešernova ulica 1. 2433

Službe:

RESTAVRACIJSKA KUCHARICA

večja v pripravljaju jedi sploh, osobito pa močnatih jedi na način dunajske kuhinje se išče za takoj in stalno. Pismene ponudbe z navedbo referenc in zahtevkov na Hotel »Marke«, Bohinjska Bistrica. 2416

Razno:

KOMPANJON SE IŠČE

za ustanovitev nove trgovine 50–60.000 K promoenja. Ponudbe pod št. 100, na upravo tega lista. 2450

PENSIONIST

išče sobo. Cenjene ponudbe pod »Pensionist« poštno ležeče Ljubljana. 2409

Otvoritev trgovine!

Usojava si slavnemu občinstvu naznaniti, da otvoriva dne 15. dec. 1920 trgovino z mešanim blagom in deželnimi pridelki kakor: moko, koruzo, fižol, oves itd. v Spodnji Šiški št. 26 (hotel Vega) ter se cenjenemu občinstvu najtopleje priporočava.

Tvrdba

Marija Hrst in Anton Maver, drug
Ljubljana — Stična.

Obvestilo.

Obveščava cenj. odjemalce in p. n. občinstvo, da sprejemava nova dela in popravila po najnižjih cenah. Gotovi čevlji v zalogi.
Turistovski čevlji lastnega izdelka.
Ant. in Jož. Brajer-Kapele
Ljubljana, Turjaški trg (Breg) št. 1.
Podpisano ravnateljstvo hoče oddati približno 1000 m² letos posekanega

stavbenega lesa

in sicer: hrastov, jesenov, brešov, bukov, smrekov in borov les. — P. n. reflektanti naj se čimprej zglasijo pri

gradbenem ravnateljstvu v Ptuj

Priporoča se slavnemu občinstvu

IVAN CARMAN

Izdelovatelj usnjatih
dokolenic (gamaš)
Ljubljana Zg. Šiška št. 42.

Čevlji!

vseh vrst kakor bakanče in kamašne na veliko (debelo). Razpošilja tvrdka Aleksander Ohlat, Sv. Petra c. 26, Ljubljana

Kdor hoče

iz Banata poljskih pridelkov itd. naj se pismeno obrne na **Kudofa Veikavrh**, Vršac, Bapat, kateri je pripravljen vsakomur dati natančna brezplačna pojasnila. 2094

1-1½ milijona kron

privatnega kapitala se potrebuje za razširjenje izvrstno vspeva-jočega industrijskega podjetja na otajerskem, ki je na najboljšem glasu. Pogoji ugodni. Varnost popolna. Za 3 leta. Ponudbe pod šifro „O. d. C.“ na Tajništvo JDS Ljubljana, (Narodni dom).

SOL

dobro mleto, belo oddaja najcenejše v vrečah iz postaje Maribor, takoj

Anton Tonejc in drug
Maribor.

Naznanilo!

Cenjenim damam vljudno naznanjam, da sem po mojem pokojnem možu prevzela krznarsko obrt sama, katero bodem s pomočjo poslovdje izvrševala ter se za nadaljna naročila kakor izdelovanje kožuhov-nastih garnitur in moderniziranje istih, najtopleje priporočam.

A. Rot, krznarstvo Ljubljana, Gradišče 7.

Božično sporočilo gg. trgovcem!

KARAMELKE „KOLINEA“ prvovrstne češke sladkorčke, ima v zalogi LJUBLJANSKA KOMERCIJALNA DRUŽBA, LJUBLJANA, Bleiweisova cesta 18, kot jugoslovanska reprezentantinja tovarne „KOLINEA“, KOLIN. — Cena izredno nizka. — Oddaja se samo v zabojih po 100 kartonov.
Brzjav: Komercijalna, Ljubljana. Telefon: 408.

Specijalna trgovina perila
HED ŠARC, Šelenburgova ulica 5

priporoča za Miklavža in božična darila svojo bogato izbiro volnenih čepic, ovratnih šerp, viklerjev, jopic, spodnjih kril itd. po izdatno nizkih cenah. 2046

Gospodarska zadruga v Gor. Radgoni

ima na prodaj večjo množino

Automerškega vina

iz l. 1918 in 1919. — Ponudbe naj se pošiljajo na ravnateljstvo zadruga.

Konjak.

Pri slabosti vsled starosti, pri želodčnih bolečinah ter izgubi moči je stari vin-ski konjak v mleku prav oživljajočo sredstvo, pri trganju v udih ali revma-tizmu je konjak preiskušeno sredstvo za natiranje. Dve polliteraki steklenici pošilja franco za v naprej poslanih 140 K Beneš Herli, posestnik, grad Golč pri Konjicah, Slovenija.

Pozor!

Dospela je velika pošiljatev raznih gum-bov, igel, modnih stvari, vezenin, finih žlic, rincev za čevlje, zapon, toaletnih stvari, čevljarskih potrebščin in orodja itd. — Za obilen obisk se priporoča tvrdka

JOS. PETELINC, Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Najnižje cene na drobno in na debelo!

F. BRUMAT
LJUBLJANA

Manufaktura in tkanine.

Mestni trg 25.

Posluje po vsej državi
Ustanovljena l. 1913.

„JUGOSLAVIJA“

Delniška glavnica 3
milijone din. v zlatu

splošna zavarovalna družba

Ravnateljstvo za Slovenijo v Ljubljani

sklepa:

1. požarna zavarovanja,
2. življenska zavarovanja,
3. nezgodna in jama. vena zavarovanja,
4. zavarov. proti škodam vsled tatinskega vlcma,
5. transportna zavarovanja,
6. zavarov. proti škodam vsled razbitja stekla,
7. zavarovanja proti škodam po toli.

Največji tu delujoči domači zavod. — Družba je prevzela od „Graške vzajemne zavarovalnice“ in od zavarovalne družbe „Feniks“ (požarni oddelak) ves njih kupčijski obstoj v naši državi.

Najnižji tarifi, takojšnja izplačila škod.
Glasom naredbe ministrstva za vojno in mornarico nadomeščajo police „JUGOSLAVIJE“ žensitvene kavcije za častnike.

Pisarne se nahajajo začasno

v Sodni ulici 1 (Feniks) in na Gospodarski cesti 2 (Graška)

Bonačev beležni koledar

(tedenski koledar)

izide 16. t. m. in se dobi po vseh trgovinah s papirjem.
Cena brez poštnine K 24.— komad. Koledar je lično iz-delan in tiskan na dobro limanem papirju. Direktno se naj naroča pri tvrdki:

J. Bonač, sin v Ljubljani.

Denar naj se pošlje naprej.

Pugelj in Rossmann

veletrgovina z vinom

Maribor.

Brzjav: Pugelj Maribor. Tel. int. 34.

Dobavlja brez konkurence točilna, na-
mizna in steklenična vina.

Tvrdba Charles Princ

vljudno naznanja, cenj. občinstvu, osobito trgovcem z manufakturo, da je preselila svojo veletrgovino iz dosedanjih trgovskih prostorov Turjaški trg št. 1. in pisarno Židovska ulica št. 10. v novopreotvorjeno trgovino

na Dunajski cesti št. 4.
v Ljubljani.

Priporočam se za nadaljni cenjeni obisk z velespoštovanjem

Charles Princ.

Zvezna
tiskarna

TISKOVINE VSEH VRST:

časopise, knjige, brožure,
cenike, le'ake, lepake,
vabila, vzporedne, račune
kuverte in pisemski papir
s firmo, vizitke, naslovnice
itd. natisne hitro, lično in ceno

Zvezna tiskarna

v Ljubljani, Stari trg 19.

Naročila sprejema tudi upravnitvo „Jugoslavije“ v Ljubljani, Karlin trg 8 ter njene podružnice v Mariboru, Glavni trg v Celju, Kralja Petra cesta in v Ptuj, Prešernova cesta.

Zvezna
tiskarna

Jadranska banka

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro- in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metko-vi, Opatija, Sarajavo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v Jugoslaviji.